

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కవితార్కికసింహ సర్వతంత్రస్వతంత్ర వేదాంతదేశిక కృతిషు

॥ ద్రమిడోపనిషత్తా త్పర్యరత్నావళిః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ద్రమిడోపనిషత్తా త్పర్యరత్నావళిః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సారస్సారస్వతానాం శరతిపుఫణితిః శాంతిశుద్ధాంతసీమా
మాయామాయామినీభిః స్వగుణవితతతిభిర్బంధయంతీం ధయంతీ।
పారంపారంపరీతో భవజలధిభవన్మజ్జనానాం జనానాం
ప్రత్యక్ప్రత్యక్షయేన్నః ప్రతినియతరమాసన్నిధానం నిధానం॥ 1 ॥

ప్రజ్ఞాఖ్యే మంథశైలే ప్రథితగుణరుచిం నేత్రయన్ సంప్రదాయం
తత్తల్లబ్ధిప్రసక్తైరనుపధివిబుధైరర్థితో వేంకటేశః।
తల్పం కల్పాంతయూనః శరజిదుపనిషద్దుగ్ధసింధుం విమథ్నన్
గ్రథ్నాతి స్వాదుగాథాలహారిదశశతీనిర్గతిం రత్నజాతం॥ 2 ॥

పాంచాలీగాత్రశోభాహృతహృదయవధూవర్గపుంభావనీత్యా
పత్యౌ పద్మాసహాయే ప్రణయిని భజతః ప్రేయసీపారతంత్ర్యం।
భక్తిః శృంగారవృత్త్యా పరిణమితి మునేర్భావబంధప్రథిమ్నా
యోగాత్పాగుత్తరావస్థితిరిహ విరహో దేశికాస్త్ర దూతాః॥ 3 ॥

భాషాగీతిః ప్రశస్తా భగవతి వచనాద్ రాజవచ్ఛోపచారాత్
సా చాగస్త్యప్రసూతాత్వితి పరిజగృహే భూమికాభేదయోగ్యా।
యత్తత్కృత్యం శ్రుతీనం మునిగణవిహితైః సేతిహాసైః పురాణై-
స్త్రాసౌ సత్త్వసీమ్నః శరమథనమునేః సంహితా సార్వభౌమీ॥ 4 ॥

ఆదౌ శారీరకార్థక్రమమిహ విశదం వింశతిర్వక్తి సాగ్రా
సజ్జేపోఽసౌ విభాగం ప్రథయతి చ ఋచాం చారుపాఠోపపన్నం।

సమ్యగ్గీతానుబద్ధం సకలమనుగతం సామశాఖాసహస్రం
సంలక్ష్యం సాభిధేయైర్యజురపి దశకైర్భాత్యథర్వా రసైశ్చ ॥ 5 ॥

ప్రాచ్యే సేవానుగుణ్యాత్ప్రభుమిహ శతకేఽమంస్త ముక్తేరుపాయం
ముక్తప్రాప్యం ద్వితీయే మునిరనుబుబుధే భోగ్యతావిస్తరేణ।
ప్రాప్యత్వోపాయభావౌ శుభసుభగతనోరిత్యావాదీత్ప్రతీయే-
ఽనన్యప్రాప్యశ్చతుర్థే సమభవదితరైరప్యనన్యాద్యుపాయః ॥ 6 ॥

దేవః శ్రీమాన్ స్వసిద్ధేః కరణమితి వదన్నేకమర్థం సహస్రే
సేవ్యత్వాదీన్ దశార్థాన్ పృథగిహ శతకైర్వక్తి తత్స్థాపనార్థాన్।
ఐకైకశ్యాత్పరత్వాదిషు దశకగుణేష్వావయతంతే తథా తే
తత్తద్గాథాగుణానామనువిధదతి తత్త్వంక్యః పంక్తిసంఖ్యాః ॥ 7 ॥

సేవ్యత్వాత్ భోగ్యభావాత్ శుభతనువిభవాత్ సర్వభోగాధికత్వాత్
శ్రేయస్తద్ధేతుదానాత్ శ్రితవిశతయా స్వాశ్రితానిష్టహృత్త్వాత్।
భక్తచ్ఛందానువృత్తేః నిరుపధికసుహృద్భావతః సత్పదవ్యాం
సాహాయ్యాచ్చ స్వసిద్ధేః స్వయమిహ కరణం శ్రీధరః ప్రత్యపాది ॥ 8 ॥

బ్రూతే గాథాసహస్రం మురమథనగుణస్తోమగర్భం మునీంద్రః
ప్రత్యేకంచాత్ర గాథాః ప్రథితవిభుగుణాః స్యష్టమధ్యక్షయామః।
తత్రాసంకీర్ణతత్తద్దశకగుణశతస్థాపనౌచిత్యయుక్తాన్
ఐదంపర్యావరుద్ధానగణితగుణితాన్ తద్గుణానుద్భవణీమః ॥ 9 ॥

ఇచ్ఛాసారథ్యసత్యాపితగుణకమలాకాంతగీతాంతసిద్ధ్య-
చ్ఛుద్ధాంతాచారశుద్ధైరియమనఘగుణగ్రంథిబంధానుబద్ధా।
తత్తాదృక్తామ్రపర్ణితటగతశరజిద్దృష్టసర్వీయశాఖా-
గాథాతా త్పర్యరత్నావలిరఖిలభయోత్తారిణీ ధారణీయా ॥ 10 ॥

అథ ప్రథమశతకం

నిస్సీమోద్యద్గుణత్వాత్ అమితరసతయాఽనంతలీలాస్పదత్వాత్
 స్వాయత్తాశేషసత్తాస్థితియతనభిదావైభవాత్ వైశ్వరూప్యాత్ |
 వ్యక్షబ్రహ్మత్మభావాత్ సదసదవగతేః సర్వతత్త్వేషు పూర్తేః
 పశ్యన్ యోగీ పరం తత్పదకమలనతావన్వశాదాత్మచిత్తం || 1 ||

స్వామిత్యాత్ సుస్థిరత్వాత్ నిఖిలనిరుపధిస్వాత్మవిద్ధ్రాహ్యభావాత్
 తాదృక్సార్వనుకూల్యాత్ చ్యవనవదితరప్రాప్యవైషమ్యవత్త్వాత్ |
 సర్వత్రాపక్షపాతాత్ శుభవిభవతయా మానసాద్యర్చ్యభావాత్
 సంకోచోన్మోచకత్వాత్ జగదవనతయోపాదిశత్సర్వయోగ్యం || 2 ||

బంధార్హత్వాత్ స్వభక్తైరధికతరగుణానంతదివ్యావతారాత్
 సర్వేషాంసక్తిమత్త్వాత్ నతసుగమతయా స్వప్రబోధప్రదత్వాత్ |
 ఖ్యాతాభిఖ్యాదిచిహ్నోత్స్వరుచివితరణాత్సర్వకాలాశ్రయత్వాత్
 శర్వాదేస్సాంస్వంగదానాత్ప్రహితపదతయాఽనంతసౌలభ్యమాహా || 3 ||

త్రాణే బద్ధధ్వజత్వాత్ శుభనయనతయా సార్థలాభేఽర్థిభావాత్
 తిమ్మనేఘస్వభావాత్ జగదుపజననస్థాపనాతిప్రియత్వాత్ |
 కారుణ్యాప్తత్వయోగాదనుగతమహిషీసన్నిధేః సంగధైర్వ్యాత్
 నానాబంధైః స్వరక్షావహితతమతయా జ్ఞామ్యతీత్యాహ కృష్ణం || 4 ||

సద్ధీభవ్యాన్ సువాచస్సుచరితసుభగాన్ కృష్ణసారూప్యసౌమ్యాన్
 స్వాహారోదారశీలాన్ తనుధృతభగవల్లక్ష్మణో బాల్యగుప్తాన్ |
 ఛాత్రస్వచ్ఛందవృత్తనిమిగతశిశిరానంతరంగోక్తియోగ్యాన్
 ఆచార్యాన్కృష్ణలబ్ధావవృణత శతజిత్ప్రియసీదూతనీత్యా || 5 ||

క్షుద్రాహ్వనాభిముఖ్యాత్ నిజమహిమతిరస్కారకార్చప్రియత్వాత్
 సర్వత్రాప్యంఘ్రిదానాత్ సవిధశయనతః స్వాంఘ్రిసక్తైకరస్యాత్ |

గోపాద్యాప్తేరశేషేక్షణవిషయతయా భక్తవస్తుప్రసక్తేః

శ్లిష్యన్నాశవ్యపోహాత్ తదహితశమనాత్ప్రహా నాథం సుశీలం || 6 ||

అక్రీతైరరచ్యభావాత్ అనియతవివిధాభ్యర్చనాత్ అల్పతుష్టేః

ప్రహ్వవర్ణ్యేశభావాత్ స్వవిషయనియతేష్వాదరాత్ స్వాదుభూమ్నా |

పాదాసక్తప్రసక్తేః సకృదుపసదనే మోక్షణాత్ ధర్మసౌస్థ్యాత్

క్షిప్రక్షిప్తాహితత్వాత్ సుకరభజనతాం మాధవస్యాభ్యధత్ || 7 ||

సచ్చిత్తాకర్షహేతోరఘశమననిధేర్నిత్యభోగ్యామృతస్య

త్యాగే హేతుజ్ఞితస్య ప్రవహదుపకృతేర్దుస్త్యజస్వానుభూతేః |

త్యాగాకాఙ్క్షానిరోద్ధుఃశ్రితహృదయపృథక్కారనిత్యాక్షమస్య

స్వాత్మశ్లిష్టస్య గాయచ్చిమహారయశసః సేవనం స్వాద్యచోచత్ || 8 ||

సూరీణాం సైవరసేవ్యే స్వయమవతరతి క్షుద్రదివ్యైకనేత్రే

గోపాద్యర్థం ధృతాద్రౌ శ్రితతనురసికే వామనిభావదృశ్యే |

సచ్చిత్తానన్యవృత్తౌ విభవసమతనౌ స్వాయుధారూఢహస్తే

నీచోచ్చగ్రాహ్యాపాదే నిరుపధిమృజుతాం నీరవర్ణే జగాద || 9 ||

పర్యంతేఽత్యే చ దృష్టం స్వవిరహవిధురం ఊభవత్పార్శ్వలీనం

చితే క్లృప్తప్రవేశం భుజశిఖరగతం తాలుసింహాసనస్థం |

చక్షుర్మధ్యే నివిష్టం స్థితమలికతటే మస్తకే తస్థివాంసం

ప్రత్యాహారోక్తరీత్యా విభుమనుభుభుజే సాత్మభోగప్రదానాత్ || 10 ||

విష్యగ్విక్రాంతిదృశ్యం విగణనసులభం వ్యక్తపూర్వోపకారం

స్వాంతస్వైకాగ్ర్యహేతుం స్వయముదయజుషం బంధమాత్రోపయాతం |

చింతాస్తుత్యాదిలక్ష్యం నతజనసతతశ్లేషిణం దర్శితార్చం

స్మృత్యై చిత్తే మిషంతం స్వవితరణమహౌదార్యతుష్టోఽభ్యచష్ట || 11 ||

ఆదావిత్థం పరత్వాత్ అఖిలసమతయా భక్తసౌలభ్యభూమ్నా

నిశ్శేషాగస్సహత్వాత్ కృపణసుఘటనాచ్చక్యసంరాధనత్వాత్ |

స్వాదుస్వోపాసనత్వాత్ ప్రకృతిఋజుతయా సాత్మభోగప్రదత్వాత్
అవ్యాజోదారభావాదమనుత శతకే మాధవం సేవనీయం॥ 12॥

అథ ద్వితీయశతకం

నిద్రావిచ్ఛేదకత్వాత్ అరతిజననతోఽజస్రసంక్షోభకత్వాత్
అన్వేష్టుం ప్రేరకత్వాత్ విలయవితరణాత్ కార్య్యదైన్యాదికృత్వాత్।
చిత్తాక్షేపాద్విసంజ్ఞికరణత ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యాం
దృష్టాస్వాదస్య శౌరేః క్షణవిరహాదశాదుస్సహత్వం జగాద॥ 1॥

పూర్ణేశ్వర్యావతారం భవదురితహారం వామనత్వే మహాంతం
నాభీపద్మోత్థవిశ్వం తదనుగుణదృశం కల్పతల్పీకృతాబ్ధిం।
సుప్తం న్యగ్రోధపత్రే జగదవనధియం రక్షణాయావతీర్ణం
రుద్రాదిస్తు త్యలీలం వ్యవృణుత లలితోత్తుంగభావేన నాథం॥ 2॥

చిత్రాస్వాదానుభూతిం ప్రియముపకృతిభిః దాస్యసారస్యహేతుం
స్వాత్మన్యాసార్థకృత్యం భజదమృతరసం భక్తచిత్తైకభోగ్యం।
సర్వాక్షప్రీణనార్హం సపది బహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలం
సభ్యైః సాధ్యైస్సమేతం నిరవిశదనఘాశ్లేషనిర్వేశమీశం॥ 3॥

ప్రహ్లాదార్థే నృసింహం క్షపితవిపదుషావల్లభం క్షిప్తలంకం
క్షేలప్రత్యర్థికేతుం శ్రమహరతులసీమాలినం ధైర్యహేతుం।
త్రాణే దత్తావధానం స్వరిపుహతికృతాశ్వాసనం దీప్తహేతిం
సత్ప్రేక్షారక్షితారం వ్యసననిరసనవ్యక్తకీర్తిం జగాద॥ 4॥

స్వప్రాప్త్యా సిద్ధకాంతిం సుఘటితదయితం విస్ఫురత్తుంగమూర్తిం
ప్రీత్యున్మేషాతిభోగ్యం నవఘనసురసం నైకభూషాదిదృశ్యం।
ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలం దురభిలపరసం సద్గుణామోదహృద్యం
విశ్వవ్యావృత్తచిత్రం ప్రజయువతిగణఖ్యాతరీత్యాఽన్వభుంక్త॥ 5॥

స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్ శ్రితనియతదృశేః నైకభోగప్రదానాత్
 త్యాగానర్హప్రకాశాత్ స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్పాపభంగాత్ |
 దుస్సాధార్థస్య సిద్ధేర్విరహాభయకృతేః దుర్విభేదాత్మయోగాత్
 నిత్యానేకోపకారాత్ స్వవిరహచకితం ప్రైక్షతాంభోరుహాక్షం || 6 ||

సర్వాదిస్సర్వనాథస్త్రిభువనజననీవల్లభః స్వాశ్రితార్థీ
 విష్వగావ్యప్త్యాఽతిదీప్తో విమతనిరసనః స్వాంఘ్రిసద్భక్తిదాయా |
 విశ్వాప్త్యై వామనాంగః స్వవిభవరసదః స్వాంతనిర్వాహయోగ్యః
 స్వార్థేహో బంధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యాభురూచే || 7 ||

ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా జనిపరిహరణాత్ విశ్వస్పృష్ట్యాదిశక్తేః
 నిస్సీమానందదేశాన్వయత ఉపజగౌ రక్షణార్థావతారాత్ |
 సుప్రఖ్యాతానుభావాద్వివిధవిహరణాద్వ్యాప్తివైచిత్ర్యవత్త్వాత్
 భక్తిర్దౌర్ద్వశ్యభావాదఖిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యం ముకుందే || 8 ||

శ్రద్ధేయస్వాంఘ్రియోగం శుభమతికరదం స్తోత్రసామర్థ్యహేతుం
 స్వార్థీకారోపకారం స్మృతిరసశమితాన్యాదరం ప్రీతివశ్యం |
 ప్రాప్తౌ కాలక్షమత్వప్రదమమృతరసధ్యానమాత్మార్పణార్హం
 వైముఖ్యాద్వారయంతం వృతపరిచరణం చక్రపాణిం జగాద || 9 ||

దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ముఖరితజలజం వరుకాంభోదవర్ణం
 శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమతివిలసద్ధేతిమాపీతగవ్యం |
 సంరంభోత్త్తిప్తభూతిం ప్రణమదనుగుణం పూతనాచేతనాంతం
 పూర్వాచార్యం శ్రుతీనాం శుభసవిధగిరిస్థానతో నిర్వివేశ || 10 ||

ఇత్యబ్రూతా త్యసహ్యాక్షణవిరహతయా మానుషత్వే పరత్వాత్
 సర్వాస్వాదత్వభూమ్నా వ్యసనహారతయా స్వాప్తిసంప్రీతిమత్త్వాత్ |
 వైముఖ్యత్రాసయోగాన్నిజసుహృదవనాన్ముక్తిసారస్యదానాత్
 కైంకర్యోద్దేశ్యభావాచ్ఛుభనిలయతయా చాతిభోగ్యం ద్వితీయే || 11 ||

అథ తృతీయశతకం

సుశ్లిష్టాకల్పమంగైరనుపమసుషమం వక్తి నిస్సీమదీప్తం
 స్వాంతస్వాదుస్వదేహం సుఖభజనపదం మండితాంగం మహిష్యాః |
 స్తోత్రాతిక్రాంతకీర్తిం మలినిమరహితౌజ్జ్వల్యమిష్టౌపవాహ్యాం
 వీతాశ్చర్యత్రిణేత్రప్రభృతిసురనుతిం చిత్రసౌందర్యవిద్ధం || 1 ||

ప్రష్టా క్రాంతా చ లోకాన్ హృతధరణిభరోఽనన్య భోగ్యాంఘ్రియుగ్మః
 చిత్తోద్యన్నీలరూపో నిరవధిరసదస్వాంఘ్రిరధ్యక్షమూర్తిః |
 నిత్యోపాస్యస్వపాదో నిఖిలవసుమతీగోపనస్వాంఘ్రివృత్తిః
 ముష్టన్మూర్తిప్రతీత్యా యమపరవశతాం పైక్షి లోకైకనాథః || 2 ||

స్నానోత్కర్షాత్సుదీప్తం శ్రమహరవపుషం స్వాంగపర్యాప్తభూషం
 తేజిష్ఠం నీచయోగాత్ ప్రణమితభువనం పావనం సన్నతానాం |
 ప్రాప్త్యర్హస్థానమంహఃప్రశమనవిషయం బంధవిచ్ఛేదిపాదం
 భేజే శీఘ్రాభియానక్షమశుభవసతిం లంభితార్చాభిముఖ్యం || 3 ||

భూతైస్తక్కార్యభూతైః శుభనిజవపుషా దీప్తిమద్భిః పదార్థైః
 పథ్యాస్వాదోపపన్నైః శ్రుతిసుఖసుభగాశేషశబ్దప్రపంచైః |
 నానాకారైఃపుమర్జైః జగదధిపతిభిశ్చేతనాచేతనౌఘైః
 జుష్టం దోషైరదుష్టం నిఖిలతనుతయా సంప్రతుష్టావ తుష్టః || 4 ||

గ్రాహగ్రస్తేభమోక్షే సురరిపుదమనే గోకులత్రాణకార్యే
 నీశార్థోక్షావమర్దే సదహితమథనే సింధుపర్యంకయోగే |
 క్షోణీభారవ్యపోహే క్షితిధరవసతౌ నిర్జరారాధ్యతాయాం
 విశ్వారంభే చ శౌరేః శుభతనుసుషమోన్మాదకత్వం జగాద || 5 ||

పద్మాక్షీం పాపహంత్రీం మణిరుచిమమరాధీశచింత్యాంఘ్రిపద్మాం
 తత్తాదృక్కుంతలశ్రీసుఘటితమకుటాం భావుకప్రాప్యపాదాం |

శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాం యమభటమథనీం భక్తధీవృత్తిభవ్యాం
 నీచోచ్ఛాభీష్టవృత్తిం హరితనుమవదన్నిర్మలారాచ్ఛనురక్తః || 6 ||

స్పీతాలోకాతిభూమ్నా పృథుబహుభుజయా దివ్యమాల్యాస్త్రభాజా
 సద్వస్త్రాకల్పక్లప్త్యాః త్రిదశరసకృతా రక్షణౌన్ముఖ్యవత్త్యాః |
 ముక్తైర్ముత్యసితాంఘ్రూస్థిరధృతరమయా శ్యామయా నిత్యసత్యా
 శౌరేఃకాంత్యాజితానాం స్వబహుమతజనస్వామితామన్వమన్స్త || 7 ||

చిత్తాకృష్టిప్రవీణైరభిలపనసుఖైః స్పర్శవాంఛాం దుహోనైః
 ఆతనావనైర్దిదృక్షాం శ్రుతిహితమహితైరాత్మనిత్యాదరార్హైః |
 విశ్లేషాక్రోశకృద్భిః స్మరదరతిహరైర్దత్తసాయుజ్యసంగైః
 కుర్వాణైర్బాలలౌల్యం మిలితగుణగణైః నిత్యదృశ్యాంగమాహ || 8 ||

రమ్యస్థానాదియోగాదమితవిభవతః సత్పథప్రాపకత్వాత్
 సమ్యక్సాయుజ్యదానాత్ అనఘవితరణాత్స్వశేషిత్వచిహ్నోత్ |
 ప్రఖ్యాతాఖ్యాసహస్రైరవతరణరసైః భుక్తిముక్త్యాభిముఖ్యాత్
 త్రైలోకోత్పాదనాచ్ఛ స్తు తివిషయమజం వ్యాహరన్నిందితాన్యః || 9 ||

ప్రాదుర్భావానుభావాత్ పరిజనవిభవాత్ పావనాలంక్రియత్వాత్
 జైత్రవ్యాపారయోగాత్ అఘటితఘటనాద్దేవభావప్రసిద్ధేః |
 ఆశ్చర్యక్రీడనత్వాత్ సరసిజనిలయానందనాత్ ఛందవృత్తేః
 ఐశ్వర్యవ్యక్తిమత్వాదఘశమనతనుం కేశవం వ్యాజహార || 10 ||

ఏవం సౌందర్యభూమ్నా తనువిహితజగత్కృత్యసౌభాగ్యయోగాత్
 నేవ్చానేవ్యాకృతిత్వాత్ నిఖిలతనుతయోన్మాదదానార్హకాంత్యాః |
 లభ్యారాచ్ఛైభవత్వాత్ గుణరసికగుణోత్కర్షణాదక్షకృష్ట్యాః
 స్తు త్యత్వాత్పాపభంగాచ్ఛుభసుభగతనుం ప్రాహ నాథం తృతీయే || 11 ||

అథ చతుర్థశతకం

శ్రీమాన్నారాయణస్వామ్యనుగుణమకుటో వీరదామాంకమౌళిః
 దుర్ధాంతారాతిహంతాఽద్భుతనియతతనుః కల్పపాథోధితల్పః |
 విశ్వాద్యంజ్యోతోరుర్విధరఫణిశయనో వేదరూపస్వకేతుః
 నిర్మాతాశేషదేషః ప్రభురథ కథితస్సుస్థిరైశ్వర్యసీమా || 1 ||

శైత్యాత్సంగంధ్యభూమ్నా రుచిరుచిరతయా పోషణాదాభిరూప్యైత్
 సందర్భాత్పుష్పసంగాన్మహితతులసికామాలయా శంఖతశ్చ |
 చక్రాధీశస్య యోగాద్వటదలశయనాద్యర్థణీయాపదానైః
 సంపన్ననేకభోగ్యం నిరవిశదజితం కృష్ణమూర్తిం శతారిః || 2 ||

చేతోగంధానులేపః స్తుతివచనకృతస్రక్పటోఽంజల్యపాత్తా-
 లంకారః ప్రాణవాసీ కలితవరశిరోభూషణశ్చేతనేన |
 శీర్షా సత్పాదపీఠః స్వతనుసదనతామాత్మరూపే వితన్వన్
 అన్యోన్యాయత్వయోగాత్ప్రభురగణి మిథఃశ్లిష్టభావోఽథ తేన || 3 ||

భూమ్యాద్యైస్సాగరాద్యైః జ్వలనశశిముఖైః వస్తుభిర్వత్సపూర్వైః
 నృత్యద్భిః స్వైశ్చ లోకాదిభిరథ పృథివీక్షిద్భిరాత్మీయదానైః |
 సౌలభ్యైశ్వర్యవర్హైరపి చ గుణగణైః వాసుదేవో వియోగే
 స్వయైస్తుల్యైశ్చ భక్తాన్వ్యధయతి మధుహేత్యబ్రవీత్కారిసూనుః || 4 ||

ఆపన్నానన్యబంధౌ సరసిజనిలయావల్లభే సాంద్రమోదే
 భక్తాఘద్వంసశీలే తదుచితసమయాశ్వాసదానస్రవీణే |
 కర్పూరాలేపశోభే సమధికరహితే తోషకే సర్వపూర్ణే
 కృష్ణే స్తుత్యాది భాజాం శరరిపురవదత్ ధన్యతాం నిందితాన్యః || 5 ||

ఇచ్ఛాసారథ్యయోగాత్ ప్రహరణనవనాచ్ఛ్రితులస్యాధ్యమౌళేః
 స్తుత్యాంఘ్రయోఃపాదధూల్యా స్వజనభజనతత్పాదధూలీనమోభిః |

తన్మూలస్వాంఘ్రినుత్యా తదితరభజనత్యాగపూర్వోపసత్త్యా
 దేవం ప్రాచిఖ్యపత్ స్వప్రణయిషు భిషజం కేసరస్రగ్విభూషః || 6 ||

ఆపద్బంధుత్వదీప్తం నిరవధికమహానందదం క్రాంతలోకం
 దుర్దర్శం దేవతానాం పితరమనుపధిం సర్వభూతాంతరస్థం |
 పూర్ణజ్ఞానైకమూర్తిం ధృతశుభతులసీం చక్రనాథం శ్రుతీనాం
 విశ్రాంతిస్థానమీశం విశదబహుగుణం ప్రాహ ఖిన్నః శతారిః || 7 ||

దుశ్శీలో మాంసచక్షుః నిరవధిదురితో వీతలజ్ఞో విలోలః
 ప్రేక్షాహీనోఽన్యసంగాత్ కృతమపి లఘుయన్ శ్రీశమంతర్దధానః |
 కర్మజ్ఞానాదిశూన్యో నిరుపధివిహితాం జ్ఞానదృష్టిం వినందన్
 ప్రఖ్యాప్యైవం స్వదోషాన్ పతిగుణరసికస్తద్దిదృక్షాం చచక్షే || 8 ||

సౌందర్యాదౌ స్వకీయే హృది చ ఖనికరే పూర్ణతాయాం చ కాంతౌ
 సమ్యగ్జ్ఞానే ప్రకాశే వలయరశనయోర్వర్షణి స్వస్వరూపే |
 స్యాద్విష్టోర్యద్యుపేక్షా తదిదమఖిలమున్మూలనీయం తదీయైః
 ఇత్యూచే కారినూనుస్తదుపరి కథయంస్తం శివాద్యాశ్రితాంగం || 9 ||

కారుణ్యాదబ్ధిమాఢీ తదుపరి శయితః తత్సమానాంగవర్ణః
 ఖ్యాతౌదార్యస్వదానే రుచిరమణిరుచిః వేషతోఽతీవ భోగ్యః |
 ఆత్మత్వేనానుభావో దురధిగమపదో బంధమోక్షస్వతంత్రః
 స్వాన్యప్రేమోపరోధీ స్వదత ఇహ విభుస్తత్పదోత్కంఠితాయ || 10 ||

తాపైస్సంబంధిదుఃఖైస్సన్వవిభవమరణైః తాపకృద్భోగ్యసంగైః
 దుర్గత్యాజ్ఞాతివృత్తైః అనితరవిధుతేరంధకారానిరోధాత్ |
 ప్రహ్విభావోజ్ఞితత్వాత్ ప్రలఘుసుఖపరిష్వంగతశ్చాతిశోచ్యం
 విశ్వం ద్రష్టుం న శక్తో నిజపదనయనే నాథతి స్మ స్వనాథం || 11 ||

స్వానాం నిర్వాహకత్వాత్ అహిపతిశయనాదబ్ధివర్ణస్వభావాత్
 అత్యంతోదారభావాద్వలభిదుపలవద్దర్శనీయత్వయోగాత్ |

సన్మోళితాత్తులస్యా ప్రియకరణముఖైరండస్పృష్టౌ పటుత్వాత్
సుప్రాపత్వాదిభిస్తం ఫలమతులపవైద్భజషామేష నాథం॥ 12॥

కల్పాంతేఽపి స్థితత్వాత్ సకలసురగణస్రష్టృభావాజ్జనానాం
రక్షాద్యాపాదకత్వాత్ శివవిధిభరణాత్ సర్వదేవాత్మభావాత్ ।
తత్తత్కర్మానురూపం ఫలవితరణతో వైనతేయధ్వజత్వాత్
మార్కండేయావనాదేః ప్రభుమథ శరజిత్ ప్రాహ సర్వామరోచ్ఛం॥ 13॥

నిత్యైశ్వర్యం తు తుర్యే సహజబహులసద్భోగ్యమనోన్యన్యసక్తం
క్లేశాపాదిస్వతుల్యం స్వజనకృతకృతార్థీకృతిం స్నేహివద్యం ।
సంయుక్తం సద్గుణౌఘైః స్వజనపరిహృతోపేక్ష్యమిష్టార్థరూపం
శ్రేష్ఠం నిఃశేషభోగ్యాదమనుత శతకే దేవతాసార్వభౌమం॥ 14॥

అథ పంచమశతకం

చక్రస్ఫాయత్కరత్వాత్ స్వజనవశతయా రక్షణోద్యుక్తభావాత్
భవ్యత్వాత్సాత్మదానాత్ అమలతనుతయా శ్రీగజేంద్రావనాచ్ఛ ।
నానాబంధుత్వయోగాద్విపది సఖితయా వ్యాజమాత్రాభిలాషాత్
కారుణ్యాధీనవృతిం కమలదృశమవైత్కారిసూనుః కృతార్థః॥ 1॥

పాథోధిప్రాథకాంతౌ సరసతులసికాలంకృతౌ దాతృభావే
వైకుంఠత్వే చ చక్రప్రహరణవశితాదేవతాస్థాపనాదౌ ।
స్వానామచ్యావనాదౌ సకలనియమనే సర్వకర్మేజ్యభావే
నిత్యాసక్తైస్సభక్తైః జగదఘశమనం ప్రాహ కృష్ణం శరారిః॥ 2॥

జ్యోతీరూపాంగకత్వాత్సరసిజనయనానిష్ఠవిధ్వంసకత్వాత్
మేఘౌఘశ్యామలత్వాత్ శ్రితసరసతయోత్కృష్టసౌలభ్యయోగాత్ ।
రక్షాయాం చావధానాత్ సుభగతనుతయా సోపకారాస్త్రవత్త్వాత్
స్వానా ప్రేమాతిమాత్రం జనయతి భగవానిత్యవాదీత్ శరారిః॥ 3॥

ఆపద్బంధుత్వకీర్త్యా యదుకులజననాద్ధీరవీరత్వకీర్త్యా
 లోకానాం విక్రమాచ్ఛాశ్రితదురితహృతేరదుభతైశ్చష్టితైశ్చ |
 చక్రాద్యస్త్రాన్వితత్వాత్ కమలనయనతస్సంపదా వామనత్వాత్
 క్షీరాబ్ధౌ శేషశాయీ జగదవనమహాదీక్షితోఽజ్ఞాయీ తేన || 4 ||

శంఖాద్యైః యజ్ఞసూత్రాదిభిరపి చ తథా శార్ంగముఖ్యైస్తులస్యైః
 బింబోష్ఠాద్యైస్సునాసావ్రత తినిరవధిజ్యోతిరూర్జస్విమూర్త్యాః |
 నేత్రాబ్జాద్యైరశేషాభరణసుషమయా వైవశ్చ భక్తైర్మనోజ్ఞో
 దేవః స్వనామజస్రం స్మృతివిషయతయా భాతి చేత్యభ్యధాయీ || 5 ||

ప్రప్లుతావద్యైః జగత్యాః సకలవిధకలావర్తకత్వేన భూతాం-
 తర్యామిత్యేన కృత్యుద్ధరణపరతయా భూభరాపాకృతేశ్చ |
 శైలేంద్రోద్ధారణాద్యైః స్వజనహితతయా బ్రహ్మరుద్రేంద్రభావాత్
 దుష్కర్మోన్మూలనాద్యైః ప్రభురనిశమహంబుద్ధిబోధ్యోఽన్వభావి || 6 ||

సర్పాధీశేశయత్వాదరిదరభరణాత్సానుకంపత్వయోగాత్
 సత్సాహాయ్యాదశేషాంతరనిలయతయా భూసముద్ధృత్యుదంతైః |
 సర్వేషాం తా తభావాత్ ఇతరజనదురాఘర్షతాదేశ్వరణ్యం
 దీనానాం ప్రాహ విష్ణుం శరజనమథనో దేవతాసార్వభుమం || 7 ||

నిస్సౌహిత్యామృతత్వాత్ స్వవశజనితయాఽన్వభావప్రదానాత్
 మర్యాదాతీతకీర్త్యా నలినయనతో నాయకత్వాత్సురాణాం |
 సర్వశైష్ట్యాదియోగాదనితరగతి తాద్యావహాసన్నభావా-
 ద్ధాన్యే నేవ స్థాపయేత్సాన్వర్ణిరితి శరజిత్సాస్థాపయామాస కృష్ణం || 8 ||

స్వామిత్యాత్సంశ్రితానాముపకరణరసాత్స్వప్ణసంశ్లేషకత్వాత్
 సర్వాస్వాదత్వభూమ్నా కపటవటుతయా దారుణాపత్సఖత్వాత్ |
 దివ్యస్థానోపసత్త్యా భ్రమదరిభరణాచ్ఛాపి నారాయణత్వాత్
 అత్యాసన్నః శ్రితానాం భవతి హరిరితి ప్రాహ కారేస్తనూజః || 9 ||

ప్రాదుర్భావాదివృత్తైః వృషగణదమనాత్ పూతనాశాతనాద్యైః
 మోహోర్థం బౌద్ధకృత్తైః గిరివరభజనస్వీకృతేః స్థానభేదైః |
 తేజోధ్వాంతాదిభావాజ్జలనిధిశయనాద్భిక్షణాద్యైః స్త్రిపద్యాః
 పీయూషస్పర్శనాద్యైః శిథిలయతి హరిః స్వీయహృచ్చేత్యథోచే || 10 ||

ఇత్థం కారుణ్యనిఘ్నం దురితహరజనం ప్రేమ తీవ్రం దుహానం
 లోకానాం రక్షితారం స్మృతివిషయమహంభావనాగోచరం చ |
 దీనానాం సచ్ఛరణ్యం స్వరసకృతనిజప్రేష్యతావాంఛమూచే
 ప్రాప్తం శక్తిపదం శ్రీపతిమిహ శతకే శ్రేయసామేకహేతుం || 11 ||

అథ షష్ఠశతకం

చక్రిత్వాత్సామిభావాత్ విపది సఖితయా బింబదృశ్యాధరత్వాత్
 అబ్ధిశ్యామాత్మకాంత్యా ధృతతులసితయా నిర్జరాధీశభావాత్ |
 రక్తాభాస్యాంఘ్రిభావాత్ పృథుమకుటతయాఽఽశ్చర్యచర్యావిశేషైః
 లంకాధ్వంసాచ్చ కృష్ణం శతజిదకథయద్దేశికద్వారగమ్యం || 1 ||

పూర్ణత్వాద్గోపనారీజనసులభతయా లోడనాదంబురాశేః
 న్యగ్రోధాగ్రేశయత్వాత్ అరిసుభగతయా శ్రీమహివల్లభత్వాత్ |
 నిర్దోషోత్తుంగభావాన్నిరవధికయశస్సద్వశికారిదృక్త్వాత్
 మోక్షస్వర్గేచ్ఛయా చ స్వయమభిసరతీత్యాహ కృష్ణం శతారిః || 2 ||

సంపద్దారిద్ర్యభావాదసుఖసుఖకృతేః పత్తనగ్రామభావాత్
 పుణ్యాపుణ్యాదిభావాత్ కపటఋజుతయా సర్వలోకాదిభావాత్ |
 దివ్యాదివ్యాంగవత్వాత్సురదితిజగణస్నిగ్ధశత్రు త్వకీర్త్యా
 ఛాయాచ్ఛాయాదిభావాదఘటితఘటనం ప్రాహ కృష్ణం శతారిః || 3 ||

రాసక్రీడాదికృత్తైః వివిధమురలికావాదనైర్మల్లభంగైః
 గోపీబంధార్హభావాత్ వ్రజజననముఖైః కంసదైత్యాదిభంగైః |

ప్రాదుర్భవైర్నిహినేష్యసురభుజవనచ్ఛేదముఖైశ్శ్చరిత్రైః
ఆకర్షేత్సర్వచిత్తం హరిరితి కథయామాస కారేరపత్యం॥ 4॥

శంఖాచ్ఛక్రాదితశ్చ త్రిదశసురతయా సింధుశాయిత్యభూమ్నా
తద్వచ్ఛోదారభావాత్ అరుణసరసిజాక్షత్వచిహ్నాన దేవః।
దేవీభిఃసేవ్యభావాదతిసులభతయా నేవ్యష్యతిస్నిగ్ధభావాత్
బంధుభ్యస్సాన్వన్మురారిర్విఘటయతి హఠాదిత్యవోచచ్ఛతారిః॥ 5॥

పారమ్యద్వైశ్చ పంచాయుధవిహృతిముఖైః బ్రహ్మణస్సృష్ట్యభావాత్
దేవానాం స్వామిభావాదపి సుభగతయాఽలంకృతేః కుందభంగాత్।
ప్రాదుర్భవైశ్చ సర్వాంతరనిలయతయాఽహంమమత్వేఽతిధైర్యం
చాతుర్యాదీని నృణామపహరతి హరిశ్చేత్యభాణీచ్ఛతారిః॥ 6॥

పారమ్యద్భవ్యభావాత్ స్రగభిహితిముఖైః శ్రీశతైశ్శ్వర్యభూమ్నా
స్నేహిత్వాదాభిరూప్యాత్ శ్రితపరవశతాసర్వలోకేశతాద్వైః।
ధృత్యాద్రేరాదిహేతుం మురమథనమథ వ్యాహరత్సంశ్రితానాం
వేదానాగస్త్యభాషావపుష ఉదధరత్ శ్రేయసే దేహినాం యః॥ 7॥

లోకస్రష్టృత్వశక్త్యాఽఽయుధసుభగతయా జిష్ణుసారథ్యయోగాత్
స్రగ్భాడదేవేశభావాద్గరుడరథతయా స్వాశ్రితే పక్షపాతాత్।
కాంత్యా సామ్రాజ్యయోగాత్ అవతరణదశాస్పష్టపారమ్యతశ్చ
స్వీయాయత్తస్వభూతిద్వయమథ కథయామాస దేవం శతారిః॥ 8॥

సర్వాత్మత్వాజ్జగత్యాఃక్రమణత ఉత సంరక్షణాద్విష్టపానాం
శత్రుధ్వంసాత్పరత్వాద్యభిమతదశయా పంచధాఽవస్థితత్వాత్।
నిర్వాహోదండకోట్యా బుధదయితతయా సర్వశీర్ష్ట్యంఘ్రిదానాత్
మోక్షేచ్ఛోత్పాదకత్వాద్ధరిమథ శతజిద్వక్త్యనర్లద్వయోగం॥ 9॥

ఆపత్సంరక్షణాదర్యుపకరణతయా మేఘసామ్యాదిభూమ్నా
స్వానాం విశ్వాసదానాత్ సురగణభజనాద్దివ్యదేశోపసత్త్వాః।

ప్రాప్యప్రాప్యత్వయోగాత్ స్వజనవిజనయోః సత్ప్రపత్తవ్యభావాత్
 ఊచే నాథం శరణ్యం శ్రుతిశతవిదితం వేంకటేశం శరారిః || 10 ||

ఇత్థం సద్వారగమ్యం స్వయమితమసహస్థాయినాం యోజనార్థం
 కర్షంతం వైశ్చరిత్రైః విఘటితవిజనం స్వాన్వితస్తేయదక్షం |
 ధృత్యాదీనాం నిదానం ఘటకవశమహాభూతియుగ్మం శరారిః
 వైఘట్యస్యాప్యనర్థం ప్రపదనసులభం ప్రాహ షష్ఠే శరణ్యం || 11 ||

అథ సప్తమశతకం

నిస్సంఖ్యాశ్చర్యయోగాదతిమధురతయాఽథో జగత్కారణత్వాత్
 న్యగ్రోధార్హత్వభూమ్నా త్రిదశపతి తయా వాఙ్మనస్సన్నిధానాత్ |
 పీయూషస్పర్శనాద్యైరఖిలపతి తయా లోకసంరక్షణాద్యైః
 శార్యాశంకాం సహేత త్రితనురసురహేత్యాహ చించాంతికస్థః || 1 ||

శ్రీరంగే సన్నిధానాత్ నిఖిలజగదనుస్రప్తృతాద్యైః శుచిత్వాత్
 విధ్వస్తానిష్టభావాదురగశయనతః పుంసు కర్మానురూపం |
 శర్మాశర్మప్రదానాజ్జలదతనుతయోపక్రియాతత్పరత్వాత్
 స్వామీ స్వానాం విగర్హాముపశమయతి చేత్యాహ ధీమాః శరారిః || 2 ||

పద్మాక్షత్వేన హృత్స్థః పరమఖనిలయః స్వోపకారీ విగర్జ-
 చ్చంఖోఽనిష్టప్రహర్తాఽఽదరవిలసనకృద్రక్షకోఽంభోధిదృశ్యః |
 ఆపత్సంరక్షకశ్రీమకరవరలసత్కుండలస్వాంగకాంత్యా
 నేవ్యషు స్వం గోప్తృభావం ప్రకటయతి హరిశ్చేత్యశంసచ్ఛరారిః || 3 ||

విక్రాంత్యా విష్టపానామమృతమథనతశోఽద్ధృతేర్భూతధాత్రాః
 కల్పే లోకాదనాచ్ఛ క్షితిభరహరణాద్దైత్యరాజప్రహారాత్ |
 లంకాసంకోచకత్వాదసురభుజవనచ్ఛేదనాల్లోకస్పష్టేః
 ధృత్యా గోవర్ధనాద్రైః స్ఫుటజగదవనప్రక్రియం శ్రీశమాహ || 4 ||

సాకేతే ముక్తిదానాత్ స్థిరచరజనుషాం సర్వశో రక్షకత్వాత్
 చైద్యే సాయుజ్యదానాజ్జదదుదయకృతేరుద్ధృతేరూభమిదేవ్యాః |
 యాంచార్థం వామనత్వాచ్ఛివభజకమునేరోక్షదానాద్యుదంతైః
 స్నేహం సర్వాశ్రయం స్వం ప్రకటయతి హరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయీ తేన || 5 ||

నాభీపద్మోజ్జ్వలత్వాత్ విధిశివభజనియాంఘ్రిభావాద్గ్రహం చ
 త్రాణాద్యైః సర్వభూతాంతరనియమనతః సంశ్రితే భవ్యభావాత్ |
 బ్రహ్మాద్యాపద్విమోక్షాదసురనిరసనాత్ త్రా తరక్షోనుజత్వాత్
 స్వీయాక్రందాపహారీ భవతి చ భగవానిత్యవదీత్ శరారిః || 6 ||

దృగ్భ్యం పద్మాకృతిభ్యామమరతరులతానాసికాతోఽధరేణ
 భ్రూచాపేన స్మితేనాప్యథ మకరలసత్కుండలాభ్యాం విశిష్టః |
 ఫాలేనార్ధేందుభాసాఽమలముఖశశినా నేత్రశోభాదిభాజా
 శ్రీమాన్ దేవః కిరీటీ స్మృతివిశదతనుర్భూతి చేత్యభ్యధాయీ || 7 ||

భూతైశ్చంద్రార్యమాద్యైః సకలయుగగతైః వస్తుభిః చేతనాద్యైః
 వైస్వర్లోకానాం నియత్యా స్మరణతదితరోత్పాదనాత్ మాననాద్యైః |
 దుర్జ్జయత్వాత్ స్వభాజాం బహుశుభకరణాత్ వేదసంవేద్యభావాత్
 శ్రీమానాశ్చర్యనానావిభవ ఇతి తతః శ్రీధరః ప్రత్యపాది || 8 ||

స్వామిత్యాశ్చర్యభావాదపి చ కరుణయా దత్తవార్జ్యంభణత్వాత్
 ఉజ్జివాపాదకత్వాత్ అఘటితఘటనాశక్తివైకుంఠయోగాత్ |
 శుద్ధస్వాంత త్వచక్రాయుధజలధిసుతావల్లభత్వాత్ప్రత్యత్వాత్
 స్వే స్తోత్రే విష్ణురప్రత్యుపకృతివిషయే స్వానునక్తిత్యగాయత్ || 9 ||

వైకుంఠే నిత్యయోగాత్ శ్రితవివిశతయాఽనంతకీర్త్యుజ్జ్వలత్వాత్
 శేషేశాయిత్వరుక్మిణ్యభిమతసురజిద్భాణదోఃఖండనాద్యైః |
 గ్రాహగ్రస్తేభరక్షాభిరుచితవిషయే సన్నిధానాచ్ఛుచిత్వాత్
 స్తో త్యాణాం దుఃఖజాతం విఘటయతి హరిస్తీర్థపాదోఽభ్యధాయీ || 10 ||

శాత్యాశంకాసహిష్ణుం ప్రశమితజనతాగర్హణం స్పష్టరక్షం
 వ్యాకుర్వంతం స్వరక్షాక్రమమఖిలజనన్నేహితాం దర్శయంతం |
 స్వీయాక్రందచ్చిదోత్కం స్మరణసువిశదం విస్మయార్హద్విభూతిం
 స్తోత్రే యుంజంతమాహ స్తుతికృదఘహారం సప్తమేఽనిష్టచోరం || 11 ||

అథ అష్టమశతకం

శ్రాధ్యైఃపత్న్యాదిమత్వాత్ రఘుయదుకులయోరుద్భవాత్సాస్వశ్రితేచ్ఛా-
 ఽధీనేహావిగ్రహత్వాత్ సకలచిదచితామంతరాత్మత్వభూమ్నా |
 స్వామితాత్సాస్వశ్రితావేద్యఖిలగుణతయా జ్ఞానినామప్యదుఃఖ-
 స్థానేచ్ఛాపాదనాద్యైర్హరిరకథి పరం దర్శనేచ్ఛోస్సుదృశ్యః || 1 ||

తార్క్ష్యోద్యద్వాహనత్వాచ్ఛుభనయనతయా నీలమేఘాకృతిత్వాత్
 ఆశ్చర్యోచ్చేష్టితత్వాత్ దురవధరతయా యోగిభిః నిర్జరైశ్చ |
 స్వేషు వ్యాముగ్ధభావాత్ప్రతిహతివిరహోద్దుర్జనాదృశ్యభావా-
 న్నిఃసంగానాం జనానాం సులభతమ ఇతి ప్రాహ నాథః శరారిః || 2 ||

శ్రీభూమినాయకత్వాత్ అరిసురకరతయా కల్పసింధౌ శిశుత్వాత్
 శ్రీస్థానే సన్నిధానాత్సురహితకరణాత్ శ్రీనివాసత్వయోగాత్ |
 విక్రాంత్యా విష్టపానాం విధిదురధిగమత్స్వేషు సౌలభ్యభూమ్నా
 చైకాకీ స్వాశ్రితానాం విహరణసమయే శ్రీధరః ప్రత్యపాది || 3 ||

దుర్దాంతేభేంద్రభంగాచ్ఛుభనిలయతయా సామ్యతశ్చేతరేషాం
 స్వాయత్తత్వేన భానాత్ శ్రితహృది సతతం దేవతద్వేషిసంఘే |
 మిత్రామిత్రత్వయోగాజ్జగదుదయకృతేః దేవతాత్మత్వముఖ్యైః
 శ్రీమాన్ వైకుంఠనాథఃశ్రితవిహితసమగ్రస్వభూమాఽన్వభావి || 4 ||

ఆశ్చర్యేహాన్వితత్వాత్ శుభమకుటతయా స్వామితాభౌశయితాత్
 జీమూతశ్యామలత్వాత్ శ్రితసులభతయా పద్మసూర్యోపమాంగాత్ |

సారథ్యాత్పాండుసూనోః అవనిభరహృతేరంతరాత్మత్వయోగాత్
జీవాపేక్షాప్రతీక్షో భవతి తదవనే శ్రీపతిశ్చేత్యభాణి ॥ 5 ॥

భాతత్వాత్ శ్రీతులస్య శ్రితహృదిశయనాత్ శ్రీద్ధవక్షస్కభావాత్
ఆశ్చర్యోపక్రియత్వాత్సురగణభజనాద్వైరివిధ్వంసకత్వాత్ |
గోవిందత్వాదశిషాభిమతవిషయతోఽభీష్టసచ్చిత్తకత్వాత్
సర్వాకారాదుభతత్వాత్సవదవితరణే సజ్జ ఇత్యాహ కృష్ణః ॥ 6 ॥

భవ్యత్వాద్దక్షకత్వాత్ త్రిజగదధికకారుణ్యతో గోపభావాత్
నీలాశ్మాద్రిప్రభత్వాత్స్వజనకృతనిజాత్మప్రదానప్రభుత్వాత్ |
మందస్మిత్యాస్థితత్వాద్ధృది సుకృతిషు చాతర్కితానుగ్రహత్వాత్
స్వానాం చిత్తానపాయాత్స్వజనహృది రతో మాధవశ్చేత్యవోచాత్ ॥ 7 ॥

ప్రాసాధనేన భానాద్ధృది చ విభుతయాఽలంమహిమ్నా పరత్వాత్
మాధుర్యాద్దేహదేహ్యోదిషు చ గతతయా స్వస్వరూపప్రకాశాత్ |
అంత్యస్మృత్యాప్యభావాత్సవరమపురుషైక్యభ్రమధ్వంసకత్వాత్
జ్ఞానాజ్ఞానప్రదత్వాత్ప్రకటయతి హరిఃపుంసి దాస్యం స్వమూచే ॥ 8 ॥

వైలక్షణ్యాత్స్వమూర్తేః మకుటముఖమహాభూషణైర్భూషితత్వాత్
స్వార్థానేకాయుధత్వాత్ప్రళయసఖితయోజ్జీవనే కర్షకత్వాత్ |
భవ్యత్వాద్వైశ్చ సంపన్నిరవధికతయాఽఽశ్చర్యచేష్టత్వయోగాత్
నిష్ఠాం దానేన స్వకీయే ప్రకటయతి హరిశ్చేత్యభాజ్ఞాయ తేన ॥ 9 ॥

వ్యాముగ్ధత్వాత్స్వకీయేష్వమలఘునరుచా వామనత్వేన చాప-
ద్బంధుత్వాశ్చర్యభావాదహితనిరసనాల్లోకస్మష్ట్యాదిశక్తేః |
అభౌశాయిత్యయోగాచ్చితదురితహృతేశ్చతసీపుష్పకాంత్యా
త్వాకృష్టేస్వీయదాస్యావధి విశదయతీత్యాహ నాథః స్వదాస్యం ॥ 10 ॥

ఇత్థం సూరిద్దిదృక్షోర్ద్వశి విషయమయైర్నిస్పృహైరేవ లభ్యం
స్వానాం విశ్లేషభోగ్యం శ్రితవిహితసమగ్రత్వభూతిం శరారిః |

స్వాపేక్షాసవ్యపేక్షం స్వవితరణపరం హృద్గతం స్పష్టయంతం
దాస్యం స్వం తస్య నిష్ఠాం తదవధిమపి చాప్యష్టమే స్వేష్యవశ్యం || 11 ||

అథ నవమశతకం

ఆపద్బంధుత్వకీర్త్యా దృఢమతిజననాద్దైత్యనాశాయ భూమౌ
జాతత్వాదుత్తరస్యాం పురి మధురపదాలంకృతాయాం దయాభ్యే |
బంధోఃకృష్ణస్య పాదాశ్రయణమిహ వినా నోసహాయః పుమర్థో
రక్షాసామర్థ్యహానేర్భవిన ఇతి హితం కారిసూనుర్భభాషే || 1 ||

లక్ష్మీసంబంధభూమ్నా మితధరణితయా పద్మనేత్రత్వయోగాత్
స్థిత్యాద్యైస్సైస్వశ్చరిత్రైః స్వహృదపహరణాత్ శ్రీగజేంద్రావనాచ్ఛ |
తార్క్ష్యాసౌ చాధిరుద్యారిగణనిరసనాద్దేవదుష్పాప్రకాద్యైః
దుష్కర్మోన్ములనాద్యైఃసుచిరకృతదయో మాధవశ్చేత్యవోచత్ || 2 ||

నైకశ్రీనామవత్వాజ్జగదుదయసుసంథాపనాద్యైః హారిత్యాత్
దానాన్మోక్షస్య హేయప్రతిభటఘటకశ్రేణిసంపత్తిమత్వాత్ |
ప్రహ్లాదాహ్లాదకత్వాద్వృషగిరికటకే సన్నిధానాదికృత్యైః
శర్వాదేస్సాస్వంగదానాదకథి యదుపతిః శీలరత్నాకరోఽసౌ || 3 ||

లక్ష్మీవక్షస్స్వభావాత్స్వజనసులభతాపర్వతోద్ధారణాద్యైః
దుర్జ్ఞా యత్వాసురోరరఖిలపతితయా నాకినాం వృద్ధభావాత్ |
స్వేషాం హృద్వాసితాయాః స్వజనవశతయా తత్ర చాసక్తిభూమ్నా
స్వస్వమిత్వాదిబంధాజ్జగదవతి హరిశ్చేత్యభాణీచ్ఛరారిః || 4 ||

ప్రాణత్వాదద్భుతత్వాదపి చ సువిదితత్వేన భవ్యత్వయోగాత్
లక్ష్మీవక్షస్త్వభావాద్రఘుకులజననాన్నిలరత్నాభమూర్త్యా |
కృష్ణత్వాదబ్జదృక్త్వాత్పరమపతితయా చేశ్వరం సంశ్రితానాం
ఊచే ధీమాః శరారిః స్వగుణగరిమసంస్మారకం సర్వదర్శి || 5 ||

ఆశ్చర్యోహాన్వితత్వాదఖిలపతితయా చాంతరాత్మత్వభూమ్నా
 అశక్యే శక్తత్వభూమ్నా జలదతనుతయా భవ్యతాకర్షకత్వాత్ |
 ఔదార్యాదేర్విశిష్టాదపి చ భవభృతాం రక్షణే తీవ్రసంగా-
 ద్విస్మర్తుం నైవ శక్యో హారిరితి శరజిత్కంసజేతారమాహ || 6 ||

రమ్యత్వాచ్చితులస్యా శ్రితజనసహితత్వేన పద్మాక్షతాయాః
 స్వామిత్వాత్సత్పరంజ్యోతిరితికథనతః శ్రీధరత్వాతికీర్త్యా |
 పుష్పశ్యామత్వభూమ్నా రథచరణముఖస్వాయుధత్వాద్యుదంతైః
 శౌరేర్ధీమాన్ శతారిః ఘటకముఖసువిస్రంభణీయత్వమాహ || 7 ||

వల్లీమధ్యత్వయోగాదపి చ సువిదితశ్రీవచోవాచ్యభావాత్
 భూమ్యాద్యైశ్వర్యయోగాదవతరణదశాసాహచర్యాత్స్వభర్తుః |
 సంధాత్పత్వాత్సుబోధప్రదదురితహారత్వాత్సమాసన్నభావాత్
 లక్ష్మ్యఃశ్రీశం శతారిః ప్రథయతి చ సుమజ్ఞానిభావేన నాథం || 8 ||

పక్షాక్షత్వప్రసిద్ధ్యా జగదవనతయా భవ్యతాద్యైశ్చ సార-
 గ్రాహిత్యాద్యేణునాదైః హృషితజనతయా స్వాంగదానాదజాదేః |
 శ్యామత్వాద్భవ్యచోరత్వత ఉత సరసస్మేరచేష్టత్వభూమ్నా
 నః కూటస్థోఽత్ర సిద్ధ్యన్ముఖసమయతయా ఖ్యాపయామాస కృష్ణం || 9 ||

సర్వశ్రైష్ట్యాత్స్వకీయైరపి జగదవనాదండషండాధిపత్యాత్
 నీలాయా వల్లభత్వాదమృతవితరణాద్భక్తసున్నిగ్ధభావాత్ |
 దాసానాం సత్యభావాదతిసుజనతయాఽథో జగత్కారణత్వాత్
 శ్రీమాన్ వేలాప్రతీక్షో భవభయహరణే చేత్యభాణీచ్ఛరారిః || 10 ||

ఇత్థం సర్వైకబంధుం చిరకృతకరుణం శీలసింధుం పతిత్వాత్
 సంబంధాద్రక్షితారం స్వగుణగరిమసంస్మారకం ప్రాహ కృష్ణం |
 విస్మర్తుం చాప్యశక్యం ఘటకముఖసువిస్రంభణీయం సుమత్యా
 లక్ష్మ్య శ్లిష్టం స్వసిద్ధ్యన్ముఖసమయమనేహః ప్రతీక్షం సుమిత్రం || 11 ||

అథ దశమశతకం

దైత్యానాం నాశకత్వాద్విధృతతులసికామౌలిభావాజ్జయిత్వాత్
 సర్పాధీశేశయత్వాత్ నిరవధికపరజ్ఞోఽతిరుల్లాస్యభావాత్ |
 లోకానాం స్రష్టృభావాద్దశరథసుతతాశ్రాంతిహారిత్యముఖ్యైః
 ఆకారైః సద్గతిః స్యాజ్జలదతనురుచిశ్చేతి తేనాభ్యధాయ || 1 ||

ఊచే శ్రీకేశవత్వాద్భుతచరితఖగాధీశకేతు త్వయోగాత్
 ఆసన్నత్వాత్పతిత్వాదమరపరిషదామాదిభూత త్వభూమ్నా |
 వ్యాపారైఃసృష్టిముఖ్యైఃరపి చ భుజగశాయిత్యముఖ్యైశ్చరిత్రైః
 అధ్వక్లేశాపహర్తా భవతి చ భగవానిత్యనన్యఃశరారిః || 2 ||

అంభోజాక్షత్యకీర్త్యా యదుకులజతయా చాత్మనశ్శ్యామలత్వాత్
 గోవిందత్వాత్ ప్రియోద్యద్వచనపరతయా చక్రరాజాయుధత్వాత్ |
 శ్రీనీలాశ్మప్రభత్వాదతిసుభగతయా గోపినిర్వాహకత్వాత్
 అస్థానస్నేహశంకాస్పదరస ఉదితః శ్రీపతిః కారిజేన || 3 ||

శ్రీమద్దామోదరత్వాదమరపరిషదామప్యగమ్యత్వభూమ్నా
 చక్రాధీశాయుధత్వాత్ వటదలశయనాత్ నాగరజేశయత్వాత్ |
 వక్షఃస్పర్శోన్ముఖత్వాత్ పరమపురుషతామాధత్వాదియోగాత్
 దుష్పాప్రోఽయం భజద్భిః సుగమ ఇతి దృఢం మాధవం సోఽభ్యధత్త || 4 ||

నామ్నాం సంకీర్తనేన స్వపరిబృఢతయా భావనాతోఽనువేలం
 సంస్మృత్యా పుష్పదానాధ్యయనసువచనైః స్తోత్రనృత్యాదికృత్యైః |
 ధర్మైర్వర్ణాశ్రమోక్తైః బహువిధభజనప్రక్రియో దీర్ఘబంధుః
 శ్రీమాన్నరాయణశ్చేత్యకథయదఖిలద్రామిడబ్రహ్మదర్శి || 5 ||

చక్రిత్వాత్ కేశవత్వాదిభిరపి చ తథా శ్రీశనారాయణత్వాత్
 స్నేహిత్యాత్పాండవానామభిమతతులసిపూజనీయత్వభావాత్ |

అంభో జాక్షత్వగోవిందత ఉత సుయశఃశ్రీపతిత్వాదిభావైః
 శ్రీమాన్ తీవ్రోద్యమోఽయం స్వపదవితరణే చేతి తేనాభ్యభాషి ॥ 6 ॥

అత్యాశ్చర్యస్వభావాత్ హృదయగతతయా స్వస్తుతౌ ప్రేరకత్వాత్
 స్వామిత్వాత్ సర్వభూతాంతరనుగతతయా స్వస్తుతౌ కర్తృభావాత్ |
 ఆపద్బంధుత్వయోగాత్ బహువిధసవిధస్థానవత్త్వేన దేవః
 శ్రీమానత్యాదరః స్యాత్స్వజనపరికరేష్యత్యథో సంజగాద ॥ 7 ॥

లక్ష్మీకాంతత్వయోగాత్ విపది సఖితయా దివ్యదేశస్థితత్వాత్
 మోక్షోద్యోగాత్తదర్థం కృతశపథతయా సర్వతస్సన్నిధానాత్ |
 దృష్ట్యంతస్సన్నివాసాదతివితరణతఃస్వస్వభావప్రకాశాత్
 స్వామిత్వాత్తుష్యతీ త్థం స్వయమనుపధితఃశ్రీపతిశ్చేత్యగాయి ॥ 8 ॥

స్వామిత్వాత్ శ్రీశనారాయణ ఇతి యశసా విక్రమాద్విష్టపానాం
 శ్రీమత్వాచ్ఛక్రవత్వాత్ జలనిధిశయనాచ్ఛాపి గోవిందభావాత్ |
 వైకుంఠస్వామిభావాదపిచ నిజజనానర్చిరాద్యాఖ్యగత్యా
 స్వం లోకం ప్రాపయేచ్ఛ్రిపతిరితి కథయాం శ్రీశతారిర్భభూవ ॥ 9 ॥

బ్రహ్మేశాంతఃప్రవేశాత్ జలనిధిసుతయా సన్నిరోద్ధవ్యభావాత్
 దివ్యశ్రీవిగ్రహత్వాత్ అఖిలతనుతయాఽత్పప్తపీయూషభావాత్ |
 పద్మాబంధుత్వభూముద్గర్ధరణకరణతః పుణ్యపాపేశిత్తృవాత్
 ముక్తేర్దాతాఽనుభావోఽహరిరితి శరజిద్గర్భయన్ ముక్తిమాప ॥ 10 ॥

ఏవం స్వానాం గతిం వ్యధ్వజదురితహారాస్థానశంకార్హరాగం
 సుప్రాపం భక్తిభాజాం బహువిధభజనప్రక్రియం శ్రాశతారిః |
 తీవ్రోద్యోగం స్వదానే స్వజనతనుకృతాత్యాదరం ప్రాహ చాంతే
 నేవ్చాతుష్టం సుఖార్చిర్ముఖసరణి ఖం మోక్షదం ముక్తభోగ్యం ॥ 11 ॥

నిగమనం

ఇత్థం సేవ్యం సుభోగ్యం శుభసుభగతనుం సర్వభోగ్యప్రకృష్టం
 శ్రేయస్తద్ధేతుభూతం ప్రపదనసులభం స్వాశ్రితానిష్టజిష్ణుం।
 భక్తచ్ఛందానురక్తం నిరుపధిసుహృదం సత్పదవ్యాం సహాయం
 శ్రీశం ప్రాహ స్వసిద్ధేః స్వయమిహ కరణం స్వప్రబంధే శతారిః॥ 1॥

ఆద్యే స్వీయప్రబంధే శరజిదభిదధే సంసృతేర్దుస్సహత్వం
 ద్వైతీయీకే స్వరూపాద్యభిలమథ హరేరన్వభూత్ స్పష్టదృష్టం।
 తార్తీయీకే స్వకీయం భగవదనుభవే స్ఫోరయామాస తీద్రాం
 ఆశాం తుర్యే యథేష్టం భగవదనుభావాదాప ముక్తిం శతారిః॥ 2॥

శ్రీమాన్ సీమాతిలంఘిస్థిరతరకరుణః సర్వవిత్ సర్వశక్తిః
 స్వామీ సర్వస్య జంతోః స్వచరణయుగళస్వీకృతాస్మాకభారః।
 కిం నః కృత్యం స్వహేతోః కిమిహ న సులభం కా విపత్తిర్భవిత్రీ
 కస్యాన్యస్యాద్య వర్ణ్యా వయమితి విదుషామాహ తుంగత్వమంతే॥ 3॥

శాస్త్రే దేహాతిరిక్తాత్మని తదధిపతౌ తత్ప్రసాదాద్యుపాయే
 తస్మాన్నిఃశ్రేయసాప్తౌ తదపచరణతోఽనంతతాపాభిఘాతే।
 తద్భాక్తానాం ప్రభావే తదుపసదనతః స్వాంతకాలుష్యశాంతౌ
 సారం వేద్యం స్వవేదే సకలమకథయత్ సానుకంపః శతారిః॥ 4॥

ఇత్థం సత్సంప్రదాయక్రమసమధిగతాశేషవర్ణార్హవేద-
 శ్రద్ధాశుద్ధాశయానామఘటయదనఘం కౌతుకం వేంకటేశః।
 సమ్యక్త్వే తస్య సాక్షాత్ శరరిపురథవా సర్వసాక్షీ స సాక్షీ
 సావద్యత్వేఽపి సోఢుం ప్రభవతి భజతామప్రకంప్యానుకంపః॥ 5॥

శ్లోకః శ్లోకత్వమభ్యాగత ఇతి వదతః శుద్ధబోధార్ణబోద్య-
 న్నానాకల్లోలనాథానుభవరసపరీవాహతః శ్రావ్యవేదాత్।

వేదాంతాచార్యకశ్రీబహుమతబహువిద్వేంకటేశోద్ధృతేయం
రమ్యా తా త్పర్యరత్నా వలిరనఘగుణా రంజనీ రంగభర్తుః ॥ 6 ॥

॥ ఇతి ద్రమిడోపనిషత్తా త్పర్యరత్నా వళిః సమాప్తః ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ॥